

تکنیک‌های طرح تست زیست‌شناسی در کنکور سراسری

در نوشتاری جداگانه و مفصل، به روشنگری در مورد بحثی که این روزها تحت عنوان روش‌های محرمانه‌ی ایده‌یابی بر اساس تفکر طراح کنکور سراسری در گوشه و کنار مطرح می‌شود خواهیم پرداخت. اما فعلاً می‌خواهیم به‌صورت مختصر به قواعد علمی و نگارشی حاکم بر سؤالات زیست‌شناسی کنکور سراسری بپردازیم؛ چرا که یک اصل اساسی در هر مسابقه‌ای، آموختن آگاهانه‌ی قواعد بازی، تمرین کردن و درنهایت به‌کارگیری آن‌ها در روز مسابقه است.

❖ در پشت‌شاخ و برگ‌های نگارشی و جملات طولانی سؤالات سال‌های اخیر، مفاهیم علمی و کاربردی با دیدی آینده‌نگر نهفته است.

❑ درواقع محتوای سؤالات زیست‌شناسی کنکور سراسری را باید از دو چشم‌انداز مورد توجه قرار داد: یکی **محتوای علمی** و دیگری **سبک نگارشی**. آن‌چه در بحث علمی سؤالات مهم است و بایستی مورد توجه قرار گیرد، این است که محتوای علمی آن‌ها، در چارچوب مطالب مطرح شده در کتاب درسی است و سؤالی خارج از مفاهیم ارائه‌شده در کتاب‌های درسی طرح نخواهد شد. به‌جرات می‌توان گفت بسیاری از ایده‌های طرح سؤال در سال‌های اخیر از مفاهیم کاملاً کاربردی بوده که راه‌یافتگان به دانشگاه در آینده با آن‌ها سر و کار خواهند داشت. اما چگونه می‌توان به این مفاهیم دست‌یافت و درواقع از چه راه‌هایی ایده‌های طرح سؤال از منظر علمی را از دل کتاب درسی استخراج کرد؟ چندین راه وجود دارد که **عمومی‌ترین آن‌ها**، بررسی موشکافانه‌ی سؤالات مطرح‌شده‌ی سال‌های قبل در کنکور است. اصلی‌ترین نتیجه‌ی این بررسی این است که در هر فصل و یا بهتر بگوییم در هر موضوعی از مباحث چندگانه‌ی زیست‌شناسی، طراحان کنکور سراسری ایده‌هایی خاص و کاربردی را مدنظر قرار می‌دهند. اما آنچه باید به آن دوچندان توجه داشت این است که متن کتاب درسی مرجع علمی این سؤالات به‌شمار می‌رود. چرا که گاهی مطالب ارائه شده در کتاب درسی شاید با مراجع مختلف زیست‌شناسی و یا علم جدید هم‌خوانی نداشته باشد؛ با این وجود طراح محترم کنکور سراسری تنها و تنها به آنچه در کتاب درسی ارائه شده است استناد می‌کند. پس لطفاً بجای تلف کردن وقت خود و حفظ طوطی‌وار مطالب و مشغول شدن به سؤالات تألیفی فراوان، با بررسی دقیق سؤالات ۱۰ سال اخیر سعی کنید به دید آینده‌نگر و کاربردی طراح کنکور سراسری در زمینه‌ی انتخاب ایده‌های علمی برگرفته از کتاب درسی پی ببرید. **این ایده‌ها را درک کنید و به‌خاطر بسپارید.** و از این مهم‌تر، **یاد بگیرید ایده‌های دیگری که تاکنون مطرح نشده‌اند را استخراج کنید.** به‌یقین می‌گوییم در این زمینه هیچ نیازی به پرداخت هزینه‌های هنگفت و شرکت در کلاس‌هایی محرمانه نیست!

❑ اما آن‌چه ظاهر سؤالات زیست‌شناسی چند سال اخیر را برای داوطلبان سخت نموده است، **عدم آشنایی با تکنیک‌های مورد استفاده در نگارش سؤالات** است. طراح محترم کنکور سراسری بسیار زیرکانه ایده‌های علمی خود را انتخاب نموده و آن‌ها را با تکنیک‌های نگارشی از دید شما پنهان می‌کند. در نگارش سؤالات زیست‌شناسی سال‌های اخیر پارامترهایی چون ایجاد استرس و ناآشنا بودن ظاهری مطلب و یا برعکس، آشنا بودن اما نادرست بودن مطالب و استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات دو قطبی با هدف اتلاف وقت، بسیار پرکاربرد بوده است. در واقع سبک نگارشی سؤالات زیست‌شناسی در کنار روح علمی آن‌ها، ابزاری است در دست طراح کنکور سراسری جهت سنجش معیارهای مدنظر سازمان سنجش آموزش کشور که البته نقدهای جدی بر آن‌ها وارد است. سنجش بسیاری از شاخص‌های روانشناسانه همچون نحوه‌ی برخورد با استرس، میزان هوش هیجانی، قدرت تشخیص و تفکیک و ... را می‌توان در تکنیک‌های خاص نگارشی سؤالات چند سال اخیر به‌وضوح مشاهده کرد. به‌جای بیراهه رفتن و تلاش‌های اضافی، آشنایی با این تکنیک‌ها در کنار درک مطالب علمی گنجانده شده در کتاب درسی و تمرین و تکرار آن‌ها، می‌تواند روشی هوشمندانه باشد تا در زمانی کوتاه‌تر نتیجه‌ای بهتر حاصل گردد.

آشنایی با تکنیک‌های نگارشی طرح تست‌های زیست‌شناسی

✓ **تکنیک نخست:** ایجاد یک تغییر کوچک برای آن‌که جمله‌ای نادرست را درست و جمله‌ای درست را نادرست جلوه دهند (گرگی در لباس میش!). درواقع هدف این است که شما درگیر موضوع کلی جمله شوید و متوجه ایده‌ی اصلی نشوید. بایستی این تغییر را تشخیص دهید و کلیت موضوع، شما را از ایده‌ی اصلی سؤال غافل نسازد!!! این تکنیک، در بسیاری از سؤالات کنکور سراسری بارها تکرار شده و تکرار خواهد شد. لطفاً هنگام تحلیل سؤالات کنکور سراسری، به انواع کاربردهای این روش توجه ویژه داشته باشید و سعی کنید هنگام مطالعه‌ی کتاب درسی، آن را تمرین کنید.

